

Handläggare
Anna Stolpe
Telefon: 0850804036

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd
2021-09-23

Remiss snabbare lagföring - ett snabbförfarande i brottmål (SOU 2021:46)

Remiss från kommunstyrelsen, diarienummer KS 2021/883

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Förvaltningen har fått en remiss från kommunstyrelsen ”Snabbare lagföring – ett snabbförfarande i brottmål (SOU 2021:46)”. Diarienummer är KS 2021/883. Stadsledningskontoret vill ha förvaltningens yttrande senast 2021-09-21. Förvaltningen har lämnat ett underhandsbesked och kommer att komplettera yttrandet med ett protokollsutdrag efter nämndens sammanträde.

Remissen gäller den försöksverksamhet med snabbare lagföring för vuxna som pågår. Utredningen föreslår åtgärder för att kunna permanenta verksamheten. Utredaren har även sett över möjligheten att permanenta verksamheten med att handlägga brottmål med lagöverträdare under 18 år i ett snabbförfarande. Utredningen konstaterar att underlaget är för begränsat för att kunna införa ett permanent snabbförfarande för unga lagöverträdare nu. Utredningen föreslår att försöksverksamheten fortsätter.

Förvaltningen är positiv till att försöksverksamheten med snabbare lagföring kan permanentas samt att försöksverksamheten för unga lagöverträdare fortsätter.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 30 januari 2020 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att utreda ett permanent snabbförfarande i brottmål och andra åtgärder för en snabbare lagföring av brott. Försöksverksamheten som pågår sedan januari 2018 har visat positiva resultat. Utredningen är nu slutförd och betänkandet har skickats på remiss. Kommunstyrelsen har i sin tur remitterat betänkandet till flera förvaltningar för yttrande senast den 21 september 2021. Förvaltningen har lämnat ett underhandsbesked

och har fått uppskov med att komplettera yttrandet med eventuella korrigeringar och lämna protokollsutdrag efter nämndens sammanträde.

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom avdelningen för barn och unga.

Ärendet

Utredningen har utrett ett permanent snabbförfarande i brottmål och andra åtgärder för en snabbare lagföring av brott. Utredningen visar positiva resultat för den försöksverksamhet med ett snabbförfarande i brottmål som pågår sedan januari 2018. Utredaren anser att arbetet med att utveckla rättsväsendets förmåga att snabbt utreda och lagföra brott bör fortsätta.

Snabbare lagföring bygger på tre delar:

- arbetssätt,
- regelverk och
- samverkan.

Arbetssätt

Arbetssättet innebär att polisen direkt i samband med ett brott genomför långtgående utredningsåtgärder, exempelvis förhör med den misstänkte. Polispersonal i yttre tjänst får i sitt arbete stöd per telefon av en jourhavande förundersökningsledare. Syftet är att förbättra kvaliteten och ge stöd och hjälp i utredningsarbetet. Det skapar också möjlighet till att polispersonal i yttre tjänst får återkoppling på sitt arbete. I många fall kan brottsutredningen avslutas direkt på brottsplatsen. Arbetssättet innebär att det går snabbt att utreda och lagföra enklare brott som till exempel trafikbrott, tillgreppsbrott och narkotikabrott.

Regelverk

I försöksverksamheten har ett särskilt tillfälligt regelverk tillämpats som möjliggjort snabbare lagföring i praktiken. Det handlar framför allt om möjligheten till tillgänglighetsdelgivning och utfärdande av strafföreläggandefullmakt. När tillgänglighetsdelgivning har använts har det varit möjligt att ge besked till den misstänkte om en preliminär tid för huvudförhandling i tingsrätten. Det har möjliggjort en snabb domstolsprövning efter brottet och inneburit små möjligheter för den misstänkte att förhindra eller fördröja processen. Om den misstänkte har erkänt gärningen har hen med en fullmakt för strafföreläggande kunnat lämna ett erkännande direkt som sedan legat till grund för att åklagaren ska utfärda ett

strafföreläggande. Den misstänkte har därigenom kunnat lagföras snabbt.

Samverkan

Samverkan bygger på ett administrativt samordnande mellan polis, åklagare och domstol. Även Kriminalvården och Rättsmedicinalverket har varit involverade i samverkan. Samverkan har bedrivits både lokalt och på nationell nivå. Samverkan har i stor utsträckning bidragit till att skapa en bra helhet och möjliggör en snabbare lagföring av enklare brott i praktiken.

Försöksverksamheten med snabbare lagföring har byggts ut successivt. Verksamheten inleddes under 2018 i tre lokalpolisområden i norra Stockholm. Sedan byggdes den ut under 2019 i hela norra Stockholm för att sedan under 2020 omfatta hela polisregion Stockholm som omfattar Gotlands län och Stockholms län. Under 2021 utökades försöksverksamheten till varje polisregion i hela landet, dock endast till en mindre del i varje region.

Försöksverksamheten har utvärderats av Brottsförebyggande rådet. Utvärderingen visade att verksamheten överlag fungerat bra och att handläggningstiderna förbättrats. Det lyftes också fram vissa risker och problem. Även Justitiekanslern har närmare granskat försöksverksamheten och konstaterade att den fungerat mycket väl. I granskningen lyftes också en del aspekter som kunde förbättras.

Det föreslås att ett permanent snabbförfarande ska införas i landet 2023. De författningsändringar som möjliggör ett införande föreslås träda i kraft den 1 januari 2023. Som utgångspunkt bör brott som är lätta och snabba att utreda kunna ingå i snabbförfarandet. Brottet bör typiskt sätt inte ta längre än några få veckor att utreda. Lagöverträdare under 18 år ska inte ingå i snabbförfarandet utan ingår i ett särskilt och separat snabbförfarande för unga lagöverträdare.

Parallellt med försöksverksamheten för vuxna lagöverträdare har det bedrivits en försöksverksamhet med snabbare lagföring för unga lagöverträdare (personer under 18 år). Försöksverksamheten inleddes i januari 2019 i norra Stockholm. Arbetsmetoden i försöksverksamheten för unga har vissa likheter med vuxenförfarandet men är anpassat till lagföringsprocessen för unga. Fokus har legat på polisens samverkan med socialtjänsten och att snabbt inleda brottsutredningen och hålla förhör med den unge.

Underlaget i försöksverksamheten har hittills varit begränsad. Utredningen föreslår att försöksverksamheten bör förlängas och utvidgas för att senare kunna införas permanent. För att få ett bredare beslutsunderlag och genomföra förbättringar föreslås att försöksverksamheten ska fortsätta fram till utgången av 2024. Det föreslås att försöksverksamheten under 2022 ska utvidgas till hela polisregion Stockholm som omfattar Gotlands och Stockholms län.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till att försöksverksamheten med snabbare lagföring kan permanentas samt att försöksverksamheten för unga lagöverträdare fortsätter.

Förvaltningen vill lyfta fram vikten av att polisen tar kontakt med socialtjänsten för att delta i förhör samt att förslaget om förbokade förhörsdagar kan vara positivt. Förvaltningen vill även lyfta att det kan saknas resurser för socialtjänsten att delta vid förhör. När det gäller LUL-yttranden vill förvaltningen framföra att det ibland kommer in begäran från åklagare med väldigt kort varsel.

Inom förvaltningen är det också viktigt att se över organisationen och samverkan mellan de enheter som berörs.

Susanna Halldin Olsson
Stadsdelsdirektör

Aida Rizvic
Ansvarig avdelningschef

Bilagor

1. Remisshandlingar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanna Halldin Olsson, Stadsdelsdirektör	2021-09-03
Aida Rizvic, Avdelningschef	2021-08-31